

گزارش یک اختلال

گفت‌و‌گو با فردی که کوهی از خصوصیات دخترانه در جسمی پسرانه است درباره مشکلاتی که امثال او در خانه خانواده و جامعه دارند چون اختلال‌شان را نمی‌شناسند

مار به پاک نهاد | خبرنگار

پرونده

ا‌ور ا در یکی از کافه های شلوغ شهر دیدم. به محض ورودش به کافه، نگاه های زیادی را به خود جذب کرد. در میز کناری من نشسته بود و بیشتر افراد کافه، گاهی ز یر چشمی نگاهش می کردند. بعد از مدتی متوجه شدم با دو نفر از شاعر های برجسته شهر قرار دارد. ناخواسته حرف های آن ها را شنیدم و متوجه قرار مصاحبه اش با یکی از نشریات محلی شدم. تمام مدتی که در کافه بودم، او و حر کاتش را زیر نظر داشتم. همان روز از یکی از دوستان، خواستم قرار ی بگذار د تا بتوانم بیشتر با او صحبت کنم. صبح روز بعد شماره تلفن همراه «سولماز» برای من فرستاده شد. بعد از تماس با وی، اولین قرار را در همان کافه گذاشتیم. قرار بود «سولماز» با چند نفر از دوستانش بیاید اما متاسفانه به دلیل نبود اعتماد،

«سولماز» در گپ و گفتی یک ساعته از مشکلاتش به دلیل ترنس بودنش گفت

نه خانواده من را می‌پذیرد نه جامعه

بالاخره و بعد از چند روز، امکان صحبت با سولماز فراهم شد. به عنوان اولین سوال، از او پرسیدم که چه زمانی و چگونه فهمیده که یک فرد ترنس است و گفت که داستان طولانی دارد و حاضر است خلاصه ای از آن را برای من تعریف کند. او با این مقدمه شروع کرد: «از زمانی که به یاد دارم و از اوایل کودکی همیشه در جمع دختران حضور داشتم و هیچ گاه علاقه ای به جمع های پسرانه و بازی با پسران همسن و سال خود نداشتم که برای خودم هم عجیب بود. در تنهایی سعی می کردم بر اساس علایق خود، آرایش دخترانه داشته باشم و لباس های دخترانه بپوشم. به دلیل وجود تعارضات میان من و دیگر بچه های مدرسه معمولاً با تمسخر بچه ها رو به رو می شدم و حتی گاهی مدیر مدرسه شماتت ام می کرد. اوایل از حواشی این تعارض و از این موضوع بسیار ناراحت بودم تا این که سال های آخر دوره راهنمایی با یکی از دوستانم در آرایشگاه مردانه آشنا شدم. او گفت یک فرد ترنس است و درباره این که ترنس شاخه های مختلفی دارد تا حدودی بر ایم توضیح داد. به دنبال جمع آوری و کسب اطلاعات بیشتر رفتم تا این که به مرحله ای رسیدم ای فهمیدم، ترنس هستم. سعی کردم با پزشکان و انجمن های فعال در این باره ارتباط برقرار کنم. بعد از مدت کوتاهی به این نتیجه رسیدم که اولین قدم، درک خود و افراد شبیه به خودم است و نه تنها باید آگاهی خود را افزایش دهم بلکه باید در این باره دیگران و افراد مشابه خود را نیز آگاه کنم.»

● **خانواده به محض اطلاع از ترنس بودن، بیرونم کردند!**

او درباره واکنش خانواده به این نوع خاص از رفتار ها و تمایلاتش می گوید: «اوایل، خانواده درباره رفتار هایم سوالات و نقد هایی داشتند اما به صورت رسمی و جدی با آن ها درباره خود صحبت نکردم بودم و اصلاً شریطی از لحاظ فرهنگی بر ایم فراهم نبود تا بر ایشان به صورت دقیق، ماجرا را توضیح دهم تا این که اقدام به گرفتن معافیت سربازی کردم. مادرم بر این باور بود که سربازی می تواند بر مردانه شدن رفتار های من تاثیر گذار باشد. بدون این که خانواده را در جریان اقدامات پزشکی خود قرار دهم، از طریق بهزیستی، امور اجتماعی و استانداری پیگیر مسائل قانونی مربوط به مجوز هایم بودم. در تهر ان از طریق کمیسیون های پزشکی، اقدام به انجام مشاوره ها، آزمایش های هورمونی و تست میلون کردم. بر اساس این آزمایش ها مشخص شد درصد بالایی از هورمون های من دخترانه است. سرانجام و در آخرین کمیسیون پزشکی، رای بر ترنس بودن بنده صادر شد. بعد از

حدود دو ماه، کارت معافیت از سربازی برای من ار سال که موجب تعجب خانواده شد. همان موقع بود که از خانواده درخواست کردم من را به عنوان یک فرد ترنس قبول کنند اما متاسفانه بابر خور خوبی مواجه نشدم و حتی من را از خانه بیرون کردند، کنک دند و گاهی در خانه زندانی شدم. با وجود تمام این سختی ها، خودم را به عنوان یک فرد ترنس قبول کردم و باور دارم تنها کسی که می تواند برای بهبود زندگی ام به من کمک کند، خودم هستم و این ظاهر نکر دن و وجود خود واقعی ام، من را خوشحال می کند. هیچ گاه در این باره اعتراض و نارضایتی نداشته ام. بعد ها خانواده نیز زمانی که متوجه شدند تصمیمات و نظر مخالف آنان تاثیر گذار نیست، تا حدودی مجبور به قبول من به عنوان یک فرد ترنس شدند.»

● **مسیر تغییر جنسیت کوتاه نیست**

«سولماز» درباره اقداماتی که یک فرد ترنس در ابتدای راه باید انجام دهد، افزود: «این مسیر طولانی است. افراد باید ابتدا به اورژانس اجتماعی مراجعه کنند تا بتوانند از مشاوران خانواده برای توجیه خانواده خود کمک بگیرند. فرایند پزشکی باید از اورژانس اجتماعی شروع و سپس به روان پزشکان و بعد از تایید، در نهایت به پزشکی قانونی ارجاع داده شود. پرونده افراد، بعد از تکمیل با انجام آزمایش ها و تشکیل کمیسیون، به دادگستری ارجاع داده می شود. در یک بازه زمانی باید تمام مجوز ها را از پزشک معتمد دادگستری دریافت کرد. سپس با ارجاع به تهران و ویزیت توسط پروفسور میر جلالی به عنوان کهنه کار ترین فردی که در علم تغییر جنسیت فعالیت دارد، مقدمات عمل تغییر جنسیت فراهم می شود.»

● **از تمسخر و فحاشی ها خسته شدم اما**

«سولماز» همچنین درباره برخوردهای مردم با او و دیگر افراد ترنس می گوید: «متاسفانه مردم با اطلاعات اشتباه خود درباره افراد ترنس، اقدام به فحاشی، تمسخر و حتی تنک زدن آن ها می کنند و ما را موجودات آخر زمانی می دانند، گاهی می گویند از آسمان سنگ می بارد و... و من از این برخوردها خسته شده ام. تعداد زیادی از افراد ترنس را می شناسم اما از میان آن ها تنها تعداد انگشت شماری از آنان اقدام به انجام امور قانونی خود کرده اند. با وجود این که بارها و بارها سعی در روشن کردن ذهنیت آن ها کرده ام اما ترس از برخورد و پذیرفته نشدن از سوی خانواده و جامعه، ترس از بازداشت در مکان های دولتی مورد مراجعه، ترس از قضاوت های مردم و... از جمله دلایلی است که مانع آن ها می شود.»

دکتر کاوه قادری | متخصص روان شناسی بالینی

برای این که بدانیم اختلال هویت جنسی یا ترنسکشوالیته چیست، باید درباره چند نکته از قبیل جنس، جنسیت و گرایش جنسی تعریف هایی ارائه دهیم. متاسفانه با وجود تفاوت های بارز میان جنس و جنسیت، این دو مقوله به یک معنا استفاده می شود. جنس (sex) ویژگی های بیولوژیکی است که در اندام های جنسی بدن انسان وجود دارد و تولید مثل را فراهم می کند. در تفکیک انسان ها بر اساس جنس، سه نوع جنس وجود دارد. مذکر، مونث و دو جنسه. فرد دو جنسه از لحظه تولد، به دلیل مشکلات هورمونی پیش آمده، نه کاملاً مذکر است نه کاملاً مونث. جنسیت (gender)، نقش های اجتماعی و رفتار های فرهنگی، اجتماعی مورد انتظار ما با عنوان انتظار های نقش جنسیتی از مذکر یا مونث است. می توان هویت جنسی را به سه نوع مردانه، زنانه و دو جنسیتی (by gender) تقسیم کرد. فرد دو جنسه در ارزیابی از خود معتقد است؛ خصوصیات مردانه و زنانه را همزمان دار است. در این افراد جنس و جنسیت همخوانی ندارد، برای مثال دارای جنسیت و آناتومی مردانه است اما نقش جنسیتی فرد از خود، زنانه است. در نتیجه فرد، هویت زنانه را برای خود تعریف می کند بنابراین ترنسکشوال، انسانی است با جنس مشخص اما هویت

توصیه های یک متخصص روان شناسی کودک درباره امکان شناسایی ترنس ها از کودکی به والدین امکان تشخیص ترنس ها قبل از بلوغ هم هست

دکتر مختار وېسانې | متخصص روان شناسی کودک و نوجوان

از عواملی که باعث ایجاد این اختلال می شود می توان به استرس و فشار روانی، مصرف داروهای اشتباه، اشعه ایکس و... اشاره کرد. از نظر روان شناختی، رفتار های جنسی، آموزشی هستند چون این رفتار ها نتیجه الگوپذیری است به این معنا که فرد در دوره سه تا شش سال یعنی دوره شکل گیری الکترا دارای الگوی مشخص بوده است. کودکی که دوره سه تا چهار سال را طی می کند، پدر را به عنوان رقیب خود می بیند اما ترس از سرکوب و تنبیه از طرف پدر نیز باعث می شود کار هایی را انجام دهد که به واسطه آن مادر عاشقش باشد. نقش جنسیتی در این جاشکل می گیرد که به آن نقش آموزی جنسی نیز می گویند اما اگر برعکس این باشد «عقد الکتری و اژگون» اتفاق می افتد، به این معنا که دختر بچه به جای رقابت با مادر، برای تصاحب پدر، باید در جهت تصاحب مادر رقابت می کند. در طی رشد سنی این دختر بچه به جای این که به رفتار های زنانه مادر خود گرایش داشته باشد به رفتار های پدرانه پدر خود گرایش دارد و خود را به عنوان مرد تلقی می کند و با ناخود آگاه مردانه رویه روست اما دارای جسمی دخترانه است. اگر احیاناً عقده ادیپ یا الکتری و اژگون شکل بگیرد، رفتار های جنسی و تفاوت های جنسیتی که باید در ذهن کودک شکل بگیرد به صورت کافی رشد نمی کند و طبیعتاً در بزرگ سالی دچار تناقض می شود. در نتیجه با عقده عقیم شده رو به هستیم. عقده ادیپ و الکتری و ارونه با مسائل ژنتیکی ارتباطی ندارد. هورمون هایی که ما به عنوان هورمون های جنسی زنانه و مردانه می شناسیم در این امر تاثیر گذار است. اگر هورمون نقش اصلی داشته باشد، محیط نیز آن را تشدید می کند و اگر در خانواده، کودکی این چنین باشد، احتمال این که عقده وارونه به دلیل تعاملات و رفتار های صحیح والدین

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

پنج شنبه • ۶ تیر ۱۳۹۸
 ۲۳ شوال ۱۴۴۰ • ۲۷ ژوئن ۲۰۱۹
 شماره ۲۰۱۲۲

۱۳۵۵

یک کارشناس خدمات اجتماعی بهزیستی درباره اقدامات دولت در حمایت از ترنس‌های گوید:

شرایط مناسبی برای پیشگیری و درمان فراهم شده است

دکتر بهزاد خالدی، متخصص روان‌شناسی عمومی و کارشناس خدمات اجتماعی سازمان بهزیستی در پاسخ به اقدامات عملی انجام شده از سوی دولت ایران برای افراد ترنس، به زندگی سلام می‌گوید: «ایران بهشت‌تی اس‌ها شناخته می‌شود؛ در ایران، برای اولین بار تلاش متخصصان بهداشت روانی در تغییر شرایط این افراد در سال ۶۰ شروع شد اما در سال ۶۷ با ارائه آگاهی‌های لازم درباره این بیماری، امام خمینی(ره) وضعیت احکام شرعی این افراد را اعلام کرد و بنابر نظر ایشان مبنی بر این که روح و جسم افراد بسیار مهم است، این افراد به عنوان بیمار محسوب می‌شوند و باید درمان شوند. گفتنی است کشور ما ایران، تنها کشور منطقه است که برای این افراد شناسنامه جدید صادر می‌کند. از امکاناتی که کشور ما و سازمان بهزیستی در اختیار این افراد قرار داده است، می‌توان به مشاوره‌های رایگان در سازمان بهزیستی به خصوص در قسمت اورژانس اجتماعی توسط متخصصان امر اشاره کرد.»

دکتر خالدی درباره اقدامات سازمان بهزیستی و واحد اورژانس اجتماعی و خدمات اجتماعی این سازمان افزود: «در مرحله اول شناسایی این افراد هدف ماست. سازمان بهزیستی و واحد اورژانس اجتماعی و خدمات اجتماعی تنها سازمان‌هایی هستند که به صورت تخصصی روی افراد مبتلا به این اختلال کار می‌کنند و واقعا شرایط مناسبی را برای پیشگیری از این اختلال و شرایط مداخله و درمان و تقریباً مقداری از هزینه‌های درمان را برعهده گرفته‌اند و نقش حمایتی بسیار عالی را برای افراد مبتلا به این اختلال برعهده‌دارند.

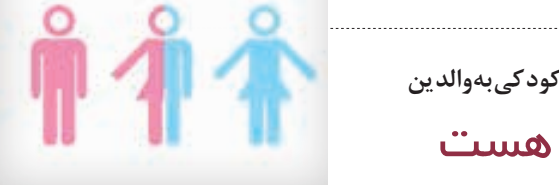
یادداشت یک متخصص روان‌شناسی بالینی درباره ترنس‌ها از منظر روان‌شناسی

همخوانی نداشتن جنس و جنسیت

جنسی وی با جنسیت فیزیکی او همخوانی ندارد. اختلال هویت جنسی ترنسکشوال در نوجوانان نیز دارای نشانه‌هایی از قبیل موارد زیر می‌باشد: فرد جنسیت خود را خلاف جنس اصلی خود معرفی می‌کند، اصرار دارد به عنوان جنس مخالف جنسیت خود شناخته شود و باور دارد در بدنی اشتباهی قرار گرفته است و...

● **اشتباهات بسیار آسیب‌زای والدین**

عده‌ای این اختلالات را ناشی از مشکلات هورمون‌اندروژن در دوران جنینی می‌دانند. عده‌ای نیز گاهی رفتارهای ناخواسته والدین را عامل این امر می‌دانند. برای مثال می‌توان از انتخاب نام‌های مبهم (از نظر جنسی) برای کودکان، آموزش بازی‌های نامناسب و لباس‌های نامناسب با جنسیت کودک، تجاوز در سنین کودکی، حضور نداشتن هر یک از والدین در زمان نقش‌پذیری کودک، نبود آموزش صحیح روانی کودک، سرکوب کودک و جلوگیری از تخلیه هیجانی صحیح کودک، سن بالای پدر، تفاوت سنی والدین، تک جنسی بودن کودکان، مرادوه افراطی کودک با جنس مخالف، برخورد نامناسب خانواده با کودک از لحاظ فهم جنسی وی و... نام‌برد.

با کودک، شکل‌نگیرد نیز وجود دارد اما اگر کودک دارای پایه ژنتیکی نباشد، احتمال این که در آینده ترنس باشد نیز کمتر است. اختلال ترنس معمولاً در دوره بلوغ بسیار بیشتر خود را نشان می‌دهد چون قبل از بلوغ هنوز جهت‌گیری جنسی شکل نگرفته‌است.

● **پرسش‌نامه‌ای برای تشخیص ترنس‌ها**

درباره امکان تشخیص افراد ترنس قبل از سن بلوغ توسط روان‌شناسان باید گفت که پرسش‌نامه «کوکاتی» برای افراد با سواد خواندن و نوشتن در پایه‌های پنجم و ششم ابتدایی قابل اجراست. اگر نمره کسب شده بین ۳۹۰ تا ۶۵۰ باشد، معمولاً احتمال گرایش به تراجنسی بودن کم‌تر است اما اگر این نمره بین ۰ تا ۱۵۰ باشد با قاطعیت می‌توان گفت؛ انتظار می‌رود کودک بعد از ورود به دوره بلوغ یک فرد ترنس باشد اما متاسفانه این پرسش‌نامه فقط برای پسران قابل اجراست و در مدارس نیز وجود ندارد و تنها در مراکز روان‌شناسی موجود است.

● **سال ۱۲،۹۰ هزار ترنس در ایران داشتیم!**

در این بین باید توجه داشت که انجمن ملال جنسی مخصوص ترنس‌ها در ایران فعال است. بر اساس آمار این انجمن در سال ۹۱-۱۲،۹۰ هزار نفر ترنس در ایران وجود داشت. به نظر بنده دلیل تراجنسی بودن افراد بیشتر به دلیل مسائل ژنتیکی است که البته با بررسی میزان سطح هورمون‌های جنین، انجام آزمایشات DNA، تقویت هورمون‌های ضعیف و... می‌توان افراد ترنس را در دوره جنینی شناسایی کرد و با تغییرات هورمونی از مشکلاتی که ممکن است در آینده دچار شوند، جلوگیری کرد. در خور ذکر است بخشی از درمان افراد ترنس، پزشکی و با عمل جراحی انجام می‌شود اما بخشی از درمان بحث مسائل روانی است که می‌توان با روان‌درمانی دیالکتیک و طرح‌واره‌درمانی آن‌ها را بهبود بخشید.